

Силабус дисципліни

ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність – 011 Освітні, педагогічні науки
Освітньо-професійна програма – *Управління закладами освіти*
Дисципліна циклу: нормативна
Рік навчання: 1. Семестр: 2
Кількість кредитів: 4
Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.пед.н., доцент **Ольга Леонідівна Главацька**

Контактна інформація

olga.raduk@gmail.com, +380963818592

Опис дисципліни

Дисципліна «Педагогічна майстерність викладача вищої школи» спрямована на формування у здобувачів закладів вищої освіти потреб професійного розвитку, підвищення професійної культури та педагогічної майстерності шляхом засвоєння технологій самоорганізації педагогічної діяльності. Головне спрямування під час вивчення даного курсу – максимально використати творчий потенціал, активність, самостійність і відповідальність кожного магістра у процесі засвоєння теоретичного і практичного матеріалу. Основними завданнями вивчення цієї дисципліни є: формування у магістрів педагогічної майстерності як комплексу властивостей особистості викладача, що забезпечує високий рівень самоорганізації педагогічної діяльності; ознайомлення з механізмами творчої професійної самореалізації та професійного самовиховання викладача; організація професійно-педагогічної діяльності як розвиваючої взаємодії; ознайомлення з інноваційним педагогічним досвідом, шляхом створення портфоліо викладача закладу вищої освіти.

Структура дисципліни

Години (лек./сем.)		Тема	Результати навчання	Завдання
Денна	Заочна			
4/2	1/-	Тема 1. Особливості професійно-педагогічної діяльності	Знати психолого-педагогічні особливості, структурні елементи, напрями та функції діяльності викладача закладу вищої освіти. Розуміти модель професійної педагогічної діяльності. Проаналізувати функціональні обов'язки викладача закладу вищої освіти. Знати вимоги до викладача закладу вищої освіти, його готовність до педагогічної діяльності.	Реферати, тести, творчі завдання, презентація

2/2	1/-	Тема 2. Якісні параметри науково-педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти	Знати поняття та складові елементи майстерності педагогічної діяльності викладача. Розкрити роль етичних цінностей й ціннісних орієнтацій особистості викладача, їх гуманістичну спрямованість. Знати напрями і форми методичної роботи з підвищення професійної майстерності викладачів у закладі вищої освіти. Розуміти особливості педагогічної культури і етики викладача закладу вищої освіти. Знати норми етичної поведінки викладача стосовно професії,	Тести, презентація, творчі завдання
4/2	1/1	Тема 3. Складові компоненти педагогічної майстерності	Знати зміст професійної компетентності викладача, систему його професійних знань, умінь та навичок. Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності викладача закладу вищої освіти. Знати характеристику невербальних засобів педагогічної техніки, їх функціональне значення та особливості. Розуміти функціональні засоби зовнішньої виразності, особливості та умови ефективності педагогічних жестів, пози, ходьби викладача. Розуміти структуру педагогічних здібностей. Знати складові педагогічної культури викладача. Розуміти специфіку, функції і принципи педагогічного такту. Знати умови опанування педагогічним тактом та вимоги педагогічної моралі.	Тести, творчі завдання, презентація
4/2	1/-	Тема 4. Педагогічний вплив як основа педагогічної взаємодії	Розуміти специфіку та гуманістичну спрямованість педагогічного впливу як основи педагогічної взаємодії. системі закладу вищої освіти. педагогічної взаємодії. Розуміти причини педагогічних конфліктів. Знати стилі педагогічної взаємодії у конфлікті та шляхи вирішення конфліктних ситуацій.	Тести, презентація, творчі завдання
4/2	1/-	Тема 5. Педагогічне спілкування та його особливості	Розуміти мету, принципи, структурні елементи та специфіку педагогічного спілкування. Знати прийоми та зміст привертання та утримання уваги, механізми міжособистісного сприйняття в педагогічному процесі. Знати моделі та стилі педагогічного спілкування. Розуміти особливості та типологію комунікативної поведінки викладача.	Ділові ігри, тести, презентація
2/1	-/1	Тема 6. Мистецтво лекційного викладання	Знати особливості лекційного викладання, структуру його проведення. Знати поняття та особливості майстер-класу як форми викладання. Знати вимоги до організації майстер-класу, критерії ефективності його підготовки і проведення.	Тести, ділова гра, творчі завдання, презентація

4/1	1/-	Тема 7. Педагогічний артистизм викладача закладу вищої освіти	Знати поняття артистизму та його значення у науково-педагогічній діяльності. Розуміти особливості педагогічної привабливості, її види, етичні, естетичні та інтелектуальні якості. Знати поняття про режисуру педагогічної дії, основи її драматургії, особливості використання мізансцен на лекції та виховному заході. Розуміти значення уваги у професійній діяльності викладача, її особливості та види. Знати технологію управління педагогічною увагою.	Реферати, ділова гра, творчі практичні завдання
2/1	1/-	Тема 8. Імідж викладача закладу вищої освіти	Знати поняття складові іміджу в педагогічній діяльності. Знати принципи і технологію створення іміджу педагога. Розрізнати поняття «імідж» та «кар'єрний ріст» викладача. Знати особливості успішного застосування іміджу в професійній діяльності.	Реферати, творчі практичні завдання, презентація
4/2	1/1	Тема 9. Самовиховання як основа формування педагогічної майстерності викладача закладу вищої освіти	Знати поняття, сутність та структуру процесу професійного самовиховання. Знати джерела стимулювання процесу професійного самовиховання. Розуміти значення рефлексивної культури викладача. Знати структуру процесу інтеріоризації. Знати рушійні сили та етапи професійного самовиховання. Вміти складати програму професійного самовиховання викладача у розвитку його професійних умінь. Знати методи професійного самовиховання. Вміти розробляти технологію професійного самовиховання. Розуміти взаємозв'язок механізмів професійного самовиховання і творчості викладача.	Реферати, тести, відеоролики, творчі завдання, презентація

Літературні джерела

1. Андрієвський Б.М. Структурно-функціональна модель розвитку професійної майстерності викладача. *Педагогічні науки: зб. наук. праць Херсонського державного університету*, 2018, 67, с. 222–228.
2. Артюшина М.В. Психолого-педагогічна підготовка в університетах України: досягнення та перспективи подальшого розвитку. Підготовка педагогів професійного навчання та психологів у закладах вищої освіти: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. до 25-річчя каф. педагогіки та психології (м. Київ, 6-7 груд. 2018 р.). К. : КНЕУ, 2018. С. 7–15.
3. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. К. : Центр учбової літератури, 2023. 382 с.
4. Гульбе О.А. Особистісне становлення викладача вищої школи в професійній діяльності. URL: www.nbu.gov.ua/nortal/soc_gum/nib/2009_5/PB-5/PB-5_47.pdf
5. Елементи педагогічної майстерності. URL: www.grinchuk.lviv.ua/referat/1/1099.html
6. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
7. Кайданова Л.Г., Щокіна Н.Б., Вахрушева Т.Ю. Педагогічна майстерність викладача: навчальний посібник. Х. : Вид-во НФаУ, 2019. 140 с.
8. Калінська О.П. Розвиток педагогічної майстерності викладача економічних дисциплін у вищому навчальному закладі. дис. на здобуття канд пед наук Львів 2018. 279 с.
9. Калінська О.П. Технології розвитку педагогічної майстерності викладача економічних дисциплін у вищому навчальному закладі. Науково-педагогічний журнал «Обрії», 2019, №2 (45), С. 51–54.
10. Каплінський В.В. Професійне становлення майбутнього вчителя в процесі загально-педагогічної підготовки: теорія і практика: монографія. – Вінниця: ТОВ «Твори», 2018. 492 с.
11. Корчакова Н.В. Філософія освітнього простору вищої школи: психологічний і психолінгвістичний дискурс. К. : Центр учбової літератури, 2022. 468 с.

12. Кремень В. Г. Сучасне мислення й освіта: методологічний концепт. *Наукове забезпечення розвитку освіти в Україні: актуальні проблеми теорії і практики* (до 25-річчя НАПН України). Збірник наукових праць. К. : Видавничий дім «Сам», 2017. 400 с.
13. Мухіна Г. В. Педагогіка та психологія вищої школи. К. : Дакор, 2020. 178 с.
14. Ортинський В. Педагогіка вищої школи. К. : Центр учбової літератури, 2023. 472с.
15. Основи педагогічної майстерності (для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта) : навч.-метод. посібник / упоряд. Наталія Мачинська, Анна Федорович, Наталія Яремчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 286 с.
16. Педагогічна майстерність: підручник для пед. вузів /І.А. Зязюн [та ін.] / ред. І.А. Зязюн. К. : Вища школа, 1997. 349 с.
17. Ребуха Л.З. Теоретичні і методичні засади фундаменталізації професійної підготовки майбутніх соціальних працівників: дис. д-ра пед. наук: 13.00.04 / Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. Хмельницький, 2019. 560 с.
18. Сорочан Т.М. Феномен педагогічної майстерності як методологія трансформації професіоналізму педагогів Нової української школи. *Педагогіка і психологія*. 2019. 1 (102). С. 5–12.
19. Туркот Т.І. Психологія і педагогіка вищої школи. К. :Гельветика, 2018. 516 с.
20. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. 2-е вид.перероб.і допов. Бердянськ : БДПУ, 2020. 603 с.
21. Якість вищої освіти: теорія і практика: навчально-методичний посібник / за наук. ред. А. Василюк, М. Дей. Київ; Ніжин : Видавець НІ Лисенко М.М., 2019. 176 с.
22. Frick T. W. Education Systems and Technology in 1990, 2020, and Beyond. *TechTrends*. New York Country, U.S. : Springer New York, 2020. Vol. 64. Issue 5, September. P. 693–703. <https://doi.org/10.1007/s11528-020-00527-y>
23. Glushko O. Z. Essential characteristics of national values in philosophical and psychological and pedagogical literature. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. Budapest (Hungary), 2018. VI (70), Issue: 170. P. 18–22. doi: <https://doi.org/10.31174/SEND-PP2018-170VI70-04>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання.** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності.** Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.
- **Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. За об’єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Основними формами контролю є: участь у дискусіях, вирішення дискусійних питань та професійних дилем; розв’язування кейсів, наскрізних проектів, аналітичних звітів; презентація результатів виконаних завдань і досліджень, виступів на наукових заходах. Підсумковою формою контролю є залік.

Про конкретні критерії оцінювання роботи магістра (зокрема, аналітичної діяльності, професійності під час дискусій та дебатів, командної та індивідуальної роботи над проектом) додатково буде повідомлено на першому занятті.

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Екзамен	Всього
20 %	20 %	20 %	40 %	100%
1. Усне опитування під час занять – 5 балів за тему – макс. 15 балів. 2. Модульна контрольна робота (теми 1-3) – макс. 85 балів.	1. Усне опитування під час занять – 5 балів за тему – макс. 30 балів. 2. Модульна контрольна робота (теми 4-9) – макс. 70 балів.	1. Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. 2. Захист КПЗ – макс. 40 балів. 3. Участь у тренінгах – макс. 20 балів.	Тестові завдання (15 тестів по 4б. за тест) – макс. 60 балів. Пит. 1 – макс. 20 балів. Пит. 2 – макс. 20 балів.	

Шкала оцінювання:

<i>За шкалою університету</i>	<i>За національною шкалою</i>	<i>За шкалою ECTS</i>
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-58	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)